

دو شنبه 31 تیر 1392 - 13-13 رمضان 1434 - 22 جولای 2013

رأی مثبت دادگاه «لاسه» نسبت به حقانیت ایران در اختلاف با انگلیس (1331 ش) ...

31 تیر در گذر تاریخ

* رأی مثبت دادگاه «لاسه» نسبت به حقانیت ایران در اختلاف با انگلیس (1331 ش) اشاره:

پس از ملی شدن صنعت نفت ایران در آخر اسفند 1329، شرکت نفتی انگلیس که طرف قرارداد شرکت نفت ایران بود، به این دلیل که متضرر شده است خواهان ادامه همکاری با ایران گردید. ولی چون نفت، ملی اعلام شده بود، شرکت انگلیسی به دیوان بین‌المللی دادگستری شکایت برد و خواهان احقاق حقوق خود بود. ایران، دیوان را برای رسیدگی به این پرونده دارای صلاحیت نمی‌دانست زیرا مسأله بر سر دولت‌ها نبود، بلکه دو شرکت با هم اختلاف داشتند. سرانجام رأی دیوان بر حقانیت ایران صادر شد و از انگلستان در امور نفتی ایران خلع ید شد.

* مرگ «احمد قوام» سیاستمدار و نخست وزیر دوره قاجار و پهلوی (1334 ش) اشاره:

احمد قوام، معروف به قوام السلطنه، از بزرگترین رجال و سیاستمداران دوران معاصر ایران در سال 1252 ش در تهران به دنیا آمد. وی از زمان سلطنت ناصرالدین شاه قاجار وارد امور دیوانی شد و بعدها رئیس دفتر صدر اعظم گردید. بعدها فرمانروای خراسان و سیستان شد و پس از سیدضیاءالدین طباطبائی دوبار به صدارت رسید. قوام پس از دوره دوم نخست‌وزیری ظاهراً به جرم توطئه‌ای علیه رضاخان وزیر جنگ تحت تعقیب قرار گرفت و پس از مدتی زندانی شدن، راهی اروپا شد. او پس از چند سال به ایران بازگشت و در لاهیجان به کشاورزی پرداخت. قوام السلطنه از آن پس در کارهای سیاسی دخالت نکرد تا اینکه رضاخان پهلوی سقوط کرد. در این هنگام قوام بار دیگر به نخست‌وزیری رسید و در سال‌های 1324 و 1331 نیز در این مقام بود. وی در سال 1324 جهت حل مسأله حضور نیروهای روسی در ایران راهی مسکو شد و مذاکراتی انجام داد. در سال 1331 پس از اختلافی که بین مصدق و شاه بروز کرد، شاه برای اینکه حریف قدری در مقابل مصدق برتر باشد، سراغ قوام السلطنه رفت. قوام السلطنه جاه‌طلب که در آن هنگام 80 سال از سنش می‌گذشت با اکثریت ضعیفی از مجلس رای اعتماد گرفت. اما این صدارت بیش از چهار روز دوام نیاورد و با مقاومت و خروش ملت مسلمان ایران به رهبری آیت‌الله کاشانی، قوام در سی تیر 1331، مجبور به استعفا شد. قوام پس از استعفا، مدتی در حالت اختفا می‌زیست و احساس خطر می‌کرد. مجلس حکم به مصادره اموال او داد و او که بعد از این جریان، کاملاً تاب و توان خود را از دست داده بود سرانجام در 31 تیرماه 1334 در 83 سالگی درگذشت. احمد قوام، روی هم، پنج بار به نخست‌وزیری رسید و بیش از بیست بار به وزارت دست یافت. قوام ذاتاً مردی مستبد و قانون‌شکن و جاه‌طلب بود و از جنجال و سر و صدا لذت می‌برد. از تملق لذت می‌برد به همین دلیل، اطرافیان او را همیشه افراد چاپلوس تشکیل می‌دادند. او همچنین از علوم زمان بهره داشت و گاهی شعر هم می‌سرود.

* تهاجم وسیع ارتش بعث عراق به خاک ایران پس از پذیرفتن قطعنامه 598 (1367 ش) اشاره:

برگزاری جلسه مشترک شوروی فرماندهی انقلاب عراق به ریاست صدام در 30 تیرماه 1367 نشان می‌داد که دولت عراق درصدد اقدام مهمی است که نشانه‌های آن با آغاز پیشروی نیروهای ارتش عراق به خاک ایران آشکار شد. هدف این پیشبرد و تهاجم، آزاد کردن باقی مانده سرزمین‌های عراق، انهدام نیروهای ایران و به اسارت درآوردن تعداد بیشتری از نیروهای ایرانی برای ایجاد برابری با تعداد اسرای عراقی اعلام شد. بدین ترتیب، تنها سه روز پس از پذیرفتن قطعنامه 598 از سوی ایران، عراقی‌ها در روز 31 تیرماه 1367 در شرایطی که وزیر خارجه وقت ایران در حال مذاکره با دبیر کل سازمان ملل بود، تهاجم خود را از دو محور کوشک و شلمچه در منطقه جنوب آغاز کردند و در سی کیلومتری شمالی خرمشهر مستقر شدند. در این میان پیام امام به سپاه باعث گسیل نیروهای بسیجی به جبهه‌ها گردید که با کمترین امکانات در برابر یورش دشمن مقاومت کردند و طی چند روز درگیری با انهدام سنگینی که به قوای عراقی تحمیل شد، آنان را مجبور به عقب نشینی نمودند. این تهاجم وحشیانه رژیم بعث عراق در حالی صورت می‌گرفت که با ادعاهای دروغین صلح طلبی در طول جنگ، مظلوم‌نمایی می‌کردند و ایران را متجاوز می‌خواندند. این حرکت عراق علاوه بر اینکه ناتوانی آنان را در برابر قوت اعتقاد و باور سپاه اسلام نمایان کرد، باعث رسوائی آنان در میان افکار عمومی گردید.

* از طرف وزارت کشور به استانداران و فرمانداران اختیارات جدیدی داده شد (1349 ش)

* اولین قرارداد بندری ایران و شوروی امضا شد (1350 ش)

* حقوق گمرکی روغن نباتی خام بخشوده شد (1352 ش)

13 رمضان در گذر تاریخ

* مرگ «حجاج بن یوسف ثقفی» حاکم خونخوار عراق بعد از مرضی سخت (95 ق)

اشاره:

حجاج بن یوسف ثقفی از ستم‌کاران تاریخ به شمار می‌آید و طی مدت بیست سال حکومت خویش، تلاش وافری در تحکیم و تثبیت حکومت مروانیان به عمل آورد. وی پس از کشتن عبدالله بن زبیر و به منجیق بستن خانه‌ی خدا و پایان دادن به حکومت آل‌زبیر، علاوه بر حجاز، حکومت عراق و شرق عالم اسلام (تا مرزهای هند و مغولستان) را نیز به دست آورد. غیر از افرادی که در جنگ‌ها به دست این حکمران خونخوار کشته شدند، وی حکم قتل حدود صد و بیست هزار نفر را نیز در دوران حکومتش صادر کرد. حجاج بن یوسف، تلاش وافری در کشتن طرفداران امام علی(ع) و براندازی نام و نشان اهل‌بیت از خود نشان داد و در این راه، از هیچ ظلم و تعدی فروگذار نکرد. حجاج سرانجام در حالی که به دلیل جنایاتش دچار اختلال روانی و کابوس شده بود در 55 سالگی از دنیا رفت و جسد وی را مخفیانه در محلی که مردم خشمگین متوجهی آن نشوند، دفن کردند. در آن هنگام بیش از 50 هزار مرد و 30 هزار زن در زندان او به سر می‌بردند که بسیاری از آنان برهنه بودند.

* درگذشت « شاه اسماعیل دوم صفوی»

(985 ق)

اشاره:

شاه اسماعیل دوم مردی عیاش و خونخوار و سفیه بود و چون در جوانی در هرات به دست معلمی سنی مذهب تربیت یافته بود، بر آن شد که چون به شاهی برسد، مذهب شیعه را براندازد و همین کار را کرد. وی پس از به دست گرفتن قدرت، تمام برادران خود را یکی پس از دیگری به قتل رسانید و سپس به کشتار شاهزادگانی که در اطراف پایتخت بودند، پرداخت. با این حال، حکومت پرچور او، بیش از یک سال به طول نینجامید و بر اثر افراط در مصرف شراب و مسکرات و مواد افیون‌دار مُرد. مردم از مرگ این پادشاه، بسیار شادمان شدند.

* وفات فقیه عارف « جهانگیر خان قشقائی» عالم نامدار قرن چهاردهم هجری(1328ق)

اشاره:

میرزا جهانگیر خان قشقائی از دانشمندان بزرگ ایرانی در اواسط قرن سیزدهم هجری، در میان ایلات قشقائی به دنیا آمد. پس از مدتی به فراگیری علوم اسلامی همت گماشت و به عالمی توانا تبدیل شد. از آن پس، عمر خود را به تدریس علوم دینی صرف کرد و بسیاری از بزرگان، از محضر او استفاده کردند. در طول حدود پنجاه سال که در مدرسه‌ی صدر اصفهان و... به تدریس می‌پرداخت شاگردانی از قبیل آیت‌الله شهید سیدحسن مدرس، آیت‌الله بروجردی، فاضل تونی و وحید دستگردی در حلقه‌ی درس او آموزش دیدند. میرزا جهانگیرخان قشقائی با این که دروس حوزوی را تدریس می‌کرد ولی به لباس محلی و سنتی خود مقید بود و همواره از آن استفاده می‌کرد. این دانشمند بزرگ ایرانی سرانجام در حدود 85 سالگی دار فانی را وداع گفت و در تخت فولاد اصفهان به خاک سپرده شد.

* رحلت « آیت‌الله سیدعلی سیستانی» عالم و فقیه بزرگوار شیعه(1340 ق)

اشاره:

آیت‌الله سیدعلی سیستانی پس از اتمام تحصیلات دینی در نجف، در سال 1318 ق به ایران آمد و در مسجد گوهرشاد مشهد، به ارشاد مردم، تدریس فقه، اصول فقه و اقامه‌ی نماز جمعه پرداخت. آیت‌الله سیستانی، فقیه، مجتهد و عالم بزرگ اسلامی در زمان نهضت مشروطه به دلیل مبارزات ضد استبدادی، مدتی به زندان افتاد و سرانجام در سیزدهم رمضان 1340 ق دار فانی را وداع گفت.

22 جولای در گذر تاریخ

* درگذشت « یوهان سباستین ژان باخ» موسیقی‌دان و آهنگ‌ساز شهیر آلمانی (1750م)

* وقوع نبرد معروف « ایزونزو» بین ایتالیا و اتریش در جریان جنگ جهانی اول (1915م)

* وقوع نبرد نیروهای فرانسه و تونس در بندر « بیژرت» در تونس (1961م)

* تأسیس سازمان همکاری منطقه‌ای برای عمران موسوم به آر - سی - دی (1964م)